

รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ตามแผนงานบูรณาการ
ไตรมาสถี 4 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

1. ชื่อสถาบันอุดมศึกษา/หน่วยงานมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
2. ชื่อโครงการ/กิจกรรมโครงการ Kalasin City: Traditional and Creative Textiles
กิจกรรมที่ 3...การทอผ้าด้วยเทคนิคดั้งเดิม
ชื่อผู้รับผิดชอบ นางสาวอภิรดี ดอนอ่อนบัว
หน่วยงานที่สังกัด สาขาวิชาวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ หมายเลขโทรศัพท์ 080-3517806
3. ชื่อแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค
4. ความสอดคล้อง/ความเชื่อมโยง

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แผนปฏิรูปประเทศ ด้าน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรมที่สอดคล้อง
กับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสทางการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

5. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ภาคครัวเรือน ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพและด้านปริมาณ ซึ่งการผลิตผ้าไหมแพรวาที่จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นจังหวัดที่มีวิสาหกิจด้านสิ่งทอพื้นบ้าน มีเกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจำนวนมาก โดยที่จังหวัดกาฬสินธุ์ได้วางประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด เรื่อง การพัฒนาผ้าไหมแพรวาผลิตภัณฑ์ OTOP และการท่องเที่ยว ให้เป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังเห็นได้จากการกำหนดเป็นเป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ คือ การเพิ่มคุณภาพมาตรฐานผ้าไหมแพรวาและผลิตภัณฑ์ OTOP และเพิ่มช่องทางการตลาดสู่สากล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจังหวัดกาฬสินธุ์ได้ให้ความสำคัญของผ้าไหมแพรวาเป็นลำดับแรกของผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัด ผลิตภัณฑ์จากผ้าไหมแพรวามีความหลากหลาย เช่น ผ้าพันคอ ผ้าคลุมไหล่ ผ้าผืนแพรวา ผ้าโสร่ง ผ้าชุด และผ้าลายโบราณพิเศษ เป็นต้น ซึ่งสามารถนำรายได้เข้าจังหวัดไม่น้อยกว่าปีละ 20 ล้านบาท ในปัจจุบันกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงไหมสาวเส้นมีจำนวน 1,336 ราย และผู้เลี้ยงไหมสาวเส้น (ไม่ทอผ้า) จำนวน 461 ราย โดยที่เกษตรกรยังใช้วิธีการสาวเส้นไหมและทอผ้าด้วยวิธีการดั้งเดิมอยู่ หรือบางกลุ่มอาจใช้เครื่องจักรเข้ามาช่วยในการสาวเส้นไหม แต่ยังไม่มีความมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพื่อเป็นการพัฒนาการผลิตผ้าทอพื้นเมืองให้ดียิ่งขึ้น มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ได้นำเสนอแนวทางในการพัฒนา 2 แนวทางด้วยกัน คือ การลดต้นทุนของการผลิตผ้าทอพื้นเมือง และการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ โดยใช้กระบวนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรมจากฐานความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย การนำนวัตกรรมเครื่องทอผ้าพื้นเมืองแบบกึ่งอัตโนมัติที่พัฒนาและออกแบบจากฐานการวิจัยของมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เป็นตัวตอบโจทย์ของการลดต้นทุน ระยะเวลา และทุนแรงของผู้ผลิตผ้าทอพื้นเมือง จากการศึกษาพบว่า กระบวนการผลิตผ้าทอพื้นเมืองที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การทอผ้าพื้นเมืองที่มีความซับซ้อนและขั้นตอนยุ่งยากใช้เวลานานในการทอแต่ละผืน ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยให้เกษตรกรดำเนินการทอผ้าพื้นเมืองให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ทางมหาวิทยาลัยฯ จึงมีแนวทางการถ่ายทอดและนำเทคโนโลยีการออกแบบลวดลายและทอผ้าพื้นเมืองกาฬสินธุ์มาใช้กับกลุ่มเกษตรกรเพื่อการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน โดยไม่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมการทอผ้าพื้นเมืองในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ระยะเวลาของการทอผ้าพื้นเมือง และสามารถควบคุมคุณภาพของผ้าทอพื้นเมืองได้อีกด้วย นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยฯ ยังมุ่งหวังที่จะช่วยผู้ทอผ้าที่มีความพิการและผู้สูงอายุแต่ยังมี ความสามารถทอผ้าได้ด้วยการใช้โปรแกรมประยุกต์ระบบควบคุมพีแอลซีกับก๊อทอผ้าพื้นบ้านที่ใช้อยู่แล้ว เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มคนดังกล่าวมีรายได้และทำในสิ่งที่ตนเองถนัด

6. วัตถุประสงค์โครงการ

เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาผ้าทอพื้นเมืองด้วยเทคนิคแบบดั้งเดิม

7. เป้าหมายโครงการ

7.1 เชิงปริมาณ : จำนวนผู้รับบริการช่างทอฝีมือในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 54 คน

7.2 เชิงคุณภาพ : สื่อเรียนรู้กระบวนการทอด้วยเทคนิควิธีดั้งเดิม จำนวน 1 เรื่อง คือ “การทอผ้าพื้นเมืองด้วยเทคนิคดั้งเดิม”

8. ระยะเวลาดำเนินการ วันเริ่มต้นโครงการ 2 มกราคม 2562วันสิ้นสุดโครงการ 30 สิงหาคม 2562

9. กิจกรรมที่ดำเนินการภายในโครงการ / กิจกรรม

9.1 จัดซื้อวัสดุและจ้างเหมาดำเนินการในโครงการ

9.2 ค้นหากลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ โดยคัดเลือกช่างทอที่เป็นครุภูมิปัญญาที่มีชื่อเสียง และได้รับรางวัลจากศูนย์ศิลปาชีพ รวมถึงพิจารณาจากผลงานและความเชี่ยวชาญ ได้จำนวน 54 คน

9.3 จัดเวทีอบรมเชิงปฏิบัติการการทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม จำนวน 1 ครั้ง ผู้เข้าร่วมอบรม 54 คน

9.4 ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลการทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม

9.5 จัดเวทีสรุปบทเรียนการดำเนินงาน จำนวน 1 ครั้ง

9.6 จัดทำรายงานปิดโครงการ

10. ผลการดำเนินงาน

10.1 ผลการดำเนินงานโครงการ

1) จัดซื้อวัสดุและจ้างเหมาดำเนินการในโครงการ ประกอบด้วย การจัดซื้อเส้นไหมดิบ เส้นใยฝ้าย ฟืม การจ้างเหมาจัดทำชุดพอกย้อม การเช่ากี่ และการจ้างเหมาจัดทำหนังสือ

2) ค้นหากลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ โดยคัดเลือกช่างทอที่เป็นครุภูมิปัญญาที่มีชื่อเสียง และได้รับรางวัลจากศูนย์ศิลปาชีพ รวมถึงพิจารณาจากผลงานและความเชี่ยวชาญ ได้จำนวน 54 คน

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ประเภทช่างทอ	ผลิตภัณฑ์
1	นางเตือนใจ วรรณสาร	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ครุภูมิปัญญา	ผ้าเข็น
2	นางลภัสพร คะโยธา	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือ	ผ้าจ่อง+ย่าม
3	นางนวรรณ หอมจันทร์	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือ	เสื้ออิง+ชิ้นฝ้ายผู้ ไทย
4	นางสาวไพฑูรย์ วิชาศรี	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือ	ผ้าขีด
5	นางณัฐกฤตา โพธิสม	บ.โนนพิบูล ต.สระพังทอง อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือ	ผ้าขีด
6	นางปรารถนา แสงนิกุล	บ.โนนพิบูล ต.สระพังทอง อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือ	ผ้าขีด
7	นายธนาฉัตร จิตติสุวรรณนท์	บ.หนองฮ้าง ต.หนองฮ้าง อ.กุฉินาราย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอเยาวชน	ผ้าขีด
8	นางไกรศรี วรรณรส	บ.หนองฮ้าง ต.หนองฮ้าง อ.กุฉินาราย จ.กาฬสินธุ์	ครุภูมิปัญญา	ผ้าขีด
9	นายสุรวิชัย ศรีประไหม	บ.หนองฮ้าง ต.หนองฮ้าง อ.กุฉินาราย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอเยาวชน	ผ้าขาวม้า
10	นายชัยวัฒน์ คำอ้อ	บ.หนองฮ้าง ต.หนองฮ้าง อ.กุฉินาราย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอเยาวชน	ผ้าขาวม้า
11	นางสอง คนขาว	บ.นาวี ต.สงเปลือย อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือ	หมอนผู้ไทย

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ประเภทช่างทอ	ผลิตภัณฑ์
12	นางสนัน ศรีหาคตา	บ.นาวิ ต.สงเปลือย อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	หมอนผู้ไทย
13	นางมุดถุ วรสาร	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ครูภูมิปัญญา	ชิ้นมัดหมี่
14	นางอุเทน สีตลา	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ครูภูมิปัญญา	
15	นางชบาทอง วรรณพรม	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
16	นางศรีธาดู โคลือชา	บ.กุดตาไถ่ ต.สายนาวัง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	
17	นางสนิท ไชยสิทธิ์	บ.คำบง ต.คำบง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	
18	นางสีสวาด สงตลาด	บ.คำบง ต.คำบง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ผ้าห่อคัมภีร์
19	นางอนุกุล เพียรภูเขา	บ.คำบง ต.คำบง อ.ห้วยผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ผ้าห่อคัมภีร์
20	นางนิสัย คำบอน	บ.โคกสี ต.โคกสี อ.สมเด็จ จ. กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ผ้ากั้นประตู
21	นางดอกไม้ จิตจักร์	บ.หนองอีบุตร ต.หนองอีบุตร อ.ห้วย ผึ้ง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นฝ้ายมัดหมี่
22	นางชื่นจิตร สาระวัน	บ.โคกหลักเจ็ด ต.เนินยาง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
23	นางเจียมจิต มังคะรัตน์	บ.โคกหลักเจ็ด ต.เนินยาง อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
24	นางกนกวรรณ ธิตย์เจือ	บ.โนนชาติ ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ. กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
25	นางเพ็ญศรี นาสมจิตร	บ.โนนชาติ ต.หนองแวง อ.สมเด็จ จ. กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
26	นางประคี ติลาพันธ์	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
27	นางอัง นามปัญญา	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
28	นางพัน พันภู	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
29	นางศรีธรร สระทอง	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
30	นางสะอาด เขยสมศรี	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
31	นางคำพร บุตตาผา	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่
32	นางเล็ก สาระจิต	บ.หนองแก่นทราย ต.หนองซ้าง อ. สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝีมือน	ชิ้นมัดหมี่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ประเภทช่างทอ	ผลิตภัณฑ์
33	นางศรีสร้อย ชาภูมิ	บ.หนองแก่นทราย ต.หนองช้าง อ. สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ชิ้นมัดหมี่
34	นางผิน สาระจิตร	บ.หนองแก่นทราย ต.หนองช้าง อ. สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ชิ้นมัดหมี่
35	นางจันทร์ ปัญจิต	บ.หนองแก่นทราย ต.หนองช้าง อ. สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ชิ้นมัดหมี่
36	นางคำพา ศรีศิริรินทร์	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าคลุมไหล่ 1 ลาย
37	นางอุลัยวรรณ ลุนโสภา	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าคลุมไหล่ 100 ไม้
38	นางท่ามา ปัสสะ	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าคลุมไหล่ 1 ลาย
39	นางสมศรี สระทอง	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	สไบคลุมไหล่ 2 ลาย
40	นางหนูพร ศรีบ้านโพน	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าแพรมนลาย โบราณ
41	นายธวัช คอนวงษ์	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าเสว
42	นางอุทัย เขยชมศรี	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	สไบลวง 100 ไม้
43	นางสาวชลิตา หัตสิน	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าตุ้มขิดไหม
44	นางอุไลวรรณ นามปัญญา	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าตุ้มขิดไหมพิม 18 หลบ
45	นางนงลักษณ์ศรีบุญจันทร์	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ครูภูมิปัญญา	ผ้าแพรมนลาย โบราณ
46	นางสร้อย พระจรรยา	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าคลุมไหล่ 3 ลาย
47	นางหนูวรรณ ทะนาจันทร์	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ครูภูมิปัญญา	ผ้าคลุมไหล่ 5 ลาย
48	นางสมพร นันทะสาย	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าแพรมนลาย โบราณ
49	นางชอบ ชาภูมิ	บ.หนองแก่นทราย ต.หนองช้าง อ. สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าคลุมไหล่ 5 ลาย
50	นางประกอบ ปัญจิต	บ.หนองช้าง ต.หนองช้าง อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ครูภูมิปัญญา	ผ้าคลุมไหล่
51	นางคำสอน สระทอง	บ.โพน ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์	ครูภูมิปัญญา	ผ้าแพรมน
52	นายปิยนันท์ แดนกาไสย	บ.สะอาดไชยศรี ต.สะอาดไชยศรี อ. ดอนจาน จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าคลุมไหล่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ประเภทช่างทอ	ผลิตภัณฑ์
53	นางบุญมี วิกุล	บ.หนองซ่าง ต.หนองซ่าง อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าแพรมน
54	นางวราภรณ์ สาระกร	บ.หนองซ่าง ต.หนองซ่าง อ.สามชัย จ.กาฬสินธุ์	ช่างทอฝ้ายมือ	ผ้าชิ้นมัดหมี่ลาย โบราณ

3) จัดเวทีอบรมเชิงปฏิบัติการทอเทคนิคดั้งเดิม ระหว่างวันที่ 3-5 เมษายน 2562 ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีวะ บ้านกุดสิม-คุ่มแก้ว อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ และ ห้องประชุมสหกรณ์ศูนย์ศิลปาชีวะทอผ้าไหม แพรวา บ้านโพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์ มีกลุ่มเป้าหมายช่างทอพื้นบ้าน จำนวน 54 คน

เนื้อหาการอบรม ประกอบด้วย การบรรยายและเสวนาเกี่ยวกับผ้าทอดั้งเดิม วิทยากรโดย อ.สมพงษ์ ทิมแจ่มใส และ อ.ประทีป มีศิลป์ ที่ปรึกษาศูนย์ความเป็นเลิศด้านสิ่งทอพื้นเมือง แพรวากาฬสินธุ์ และแบ่งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทอเทคนิคดั้งเดิมจากผลิตภัณฑ์ ผ้าย มัดหมี่ และแพรวา ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการโครงการ ค่าเฉลี่ย 4.43 ซึ่งอยู่ในระดับ ดีมาก

ตัวอย่างภาพประกอบกิจกรรม

4) ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลการทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม จำนวน 2 ครั้ง ติดตามการทอผ้าเทคนิคดั้งเดิมและเก็บรวบรวมข้อมูลเทคนิคการทอผ้า (ผ้าย มัดหมี่ คราม) ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 12-14 มิถุนายน 2562 พื้นที่ดำเนินงาน 7 อำเภอ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ อำเภอดอนจาน คำม่วง สามชัย นามน ห้วยผึ้ง นาकु และเขาวง

ตัวอย่างภาพประกอบกิจกรรม

จากการลงพื้นที่สำรวจเทคนิคการทอแบบดั้งเดิม จากผ้าในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีเทคนิค ดังนี้

1. เทคนิคการขีด

ผ้าขีด เป็นทักษะ ที่ใช้ การขีด ซึ่งมีที่มาจากการใช้มือสะกิด เป็นทักษะการทอของคนอีสาน ลักษณะลวดลายขีดจะไม่ซับซ้อนมาก เน้นการทอเรียงต่อกัน

2. เทคนิคเกาะ

เป็นเทคนิคที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวภูไทที่สืบทอดต่อกันมา ลักษณะการทอจะใช้เทคนิคการ เกาะ หรือ จก ที่มาของลวดลายบนผืนผ้าแพรวามาจาก “ผ้าแส่ว” ซึ่งเป็นผ้าต้นแบบที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น จากแม่ให้ลูกสาว เอกลักษณ์การใช้สี มักจะเป็นสีแดงเป็นพื้น เพราะชาวภูไทเชื่อว่าสีแดงคือสีแห่งความเจริญรุ่งเรือง

3. เทคนิคการมัดหมี่

เป็นเทคนิคที่เป็นเอกลักษณ์ที่สืบทอดกันมาของชาวอีสาน จุดเด่นของการมัดหมี่คือลวดลาย โดยใช้เทคนิคการมัดให้เกิดลวดลาย ประเภทของการทอขึ้นหมี่ มีทั้งหมี่ตา ซึ่งเป็นลักษณะการทอเป็นช่องยาวแนวตั้ง และมีลายขนาดเล็กอยู่ในช่อง และหมี่รวด ซึ่งมาจากเทคนิคการทอแบบรวดเดียว การแกะลายของขึ้นหมี่ มักจะแกะลายจากขึ้นหมี่ดั้งเดิมที่เป็นของบรรพบุรุษสืบทอดมา การใช้สีทำลวดลายส่วนใหญ่จะมีสีแดง เหลือง เขียว เป็นต้น

4. เทคนิคการทออื่นๆ เช่น ผ้าอันเกิดจากความเชื่อและวิถีชีวิตของคนภูไท เช่น ผ้าเข็น (โล่รุ่ง) ผ้าจ่อง รุง ผ้าห่อคัมภีร์ ผ้ากั้นประตู่ เป็นผ้าที่ใช้ในพิธีกรรมต่างๆ เช่น งานบุญประเพณี งานแต่งงาน งานศพ รวมถึงการใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ผ้าตาโล่ เป็นต้น

10.2 สรุปภาพรวมผลการดำเนินงานทั้งหมด

10.2.1 สรุปภาพรวมกิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	
		ดำเนินงาน	ไม่ได้ดำเนินงาน
9.1 จัดซื้อวัสดุและจ้างเหมาดำเนินการในโครงการ 1) จัดซื้อวัสดุ จำนวน 5 รายการ 2) จ้างเหมา จำนวน 4 รายการ 3) ค่าเช่าครุภัณฑ์ จำนวน 1 รายการ	รวมทั้งสิ้น 10 รายการ	9	1
9.2 ค้นหากลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมโครงการฯ	54 คน	54 คน	
9.3 ชี้นงานจากการทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม	30 ชิ้น	51 ชิ้น	
9.3 จัดเวทีอบรมเชิงปฏิบัติการการทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม	1 ครั้ง	1 ครั้ง	
9.4 ลงพื้นที่รวบรวมข้อมูลการทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม	5 ครั้ง	2 ครั้ง	3 ครั้ง
9.5 จัดเวทีสรุปบทเรียนการดำเนินงาน จำนวน 1 ครั้ง	1 ครั้ง		1 ครั้ง
9.6 จัดทำรายงานปิดโครงการ	1 เล่ม	1 เล่ม	

10.2.2 สรุปภาพรวมการใช้จ่ายงบประมาณ

งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน	
		เบิกจ่ายจริง	คงเหลือ
1. หมวดค่าตอบแทน	86,400	36,000	50,400
1.1 ค่าตอบแทนวิทยากรภายนอก (มิใช่บุคลากรของรัฐ)	21,600	14,400	7,200
1.2 ค่าตอบแทนวิทยากรกลุ่มย่อย บุคลากรภายใน (จำนวน 6 กลุ่ม)	64,800	21,600	43,200
2. ค่าใช้สอย	701,060	415,800	285,260
(1.1) ค่าตอบแทนวิทยากร บุคคลภายนอก (มิใช่บุคลากรของรัฐ)	97,200	39,600	57,600
(1.2) ค่าตอบแทนวิทยากรกลุ่มย่อย บุคลากรภายใน (จำนวน 6 กลุ่ม)	16,200	8,100	8,100
2. ค่าใช้สอย	12,600	6,300	6,300

งบรายจ่าย/รายการ	งบประมาณ (บาท)	ผลการดำเนินงาน	
		เบิกจ่ายจริง	คงเหลือ
(2.1) จ้างเหมารถตู้โดยสาร	21,600	10,800	10,800
(2.2) ค่าเดินทางผู้เข้าร่วมกิจกรรม	1,800	1,800	0
(2.3) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	162,000	0	162,000
(2.4) ค่าอาหารกลางวัน	10,000	10,000	0
(2.5) จ้างทำป้ายไวนิล (ตารางเมตรละ 150 บาท)	4,800	2,000	2,800
(2.6) จ้างเหมาปราชญ์ชาวบ้านแพรวา	15,000	15,000	0
(2.7) ค่าตัวเครื่องบินวิทยากรภายนอก กรุงเทพฯ- ขอนแก่น/ขอนแก่น-กรุงเทพฯ	23,260	0	23,260
(2.8) ค่าที่พักวิทยากร	315,000	315,000	0
(2.9) จ้างเหมาทำชุดฟอกย้อม	21,600	7,200	14,400
(2.10) ค่าจ้างเหมาผลิตหนังสือ 1 เรื่อง	97,200	39,600	57,600
(2.11) ค่าเช่าที่ทอผ้าพร้อมอุปกรณ์ประกอบ	16,200	8,100	8,100
(2.12) ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการ	12,600	6,300	6,300
3. ค่าวัสดุ	1,503,744	1,503,744	0
(3.1) เส้นไหมดิบ	1,165,444	1,165,444	0
(3.2) เส้นใยฝ้าย	220,800	220,800	0
(3.3) ฟืมทอผ้าแบบสองตะกอล	20,000	20,000	0
(3.4) ฟืมทอผ้าแบบสี่ตะกอล	17,500	17,500	0
(3.5) ฟืมทอผ้าแบบร้อยตะกอล	80,000	80,000	0
รวมทั้งสิ้น	2,291,204	1,955,544	335,660

11. ผลผลิต (output) ผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact)

11.1 ผลผลิต จำนวนชิ้นงานที่ผ่านการทอเทคนิคดั้งเดิม จำนวน 51 ชิ้น

11.2 ผลลัพธ์ องค์กรความรู้ด้านการทอเทคนิคดั้งเดิม

11.3 ผลกระทบ เกิดแรงจูงใจและการให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญาและการทอดั้งเดิมและมีผู้ให้ความสนใจต้องการเข้าร่วมกับโครงการเพิ่มขึ้น

11.4 การประเมินผล โดยเปรียบเทียบผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ กับเป้าหมายโครงการที่ระบุไว้ในข้อ 7

บรรลุ ร้อยละ 80 ไม่บรรลุ ร้อยละ.....

ไม่สามารถประเมินผลได้ เนื่องจาก.....

12. สถานะโครงการ ยังไม่สิ้นสุดโครงการ สิ้นสุดโครงการแล้ว

13.งบประมาณ

13.1 งบประมาณที่ได้รับ จำนวน 2,291,204 บาท

13.2 แหล่งงบประมาณงบประมาณโครงการศูนย์ความเป็นเลิศด้านสิ่งทอพื้นเมืองแพรววาทาสินธุ์ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2562แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค

14. ปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ

-

16. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) เกิดการรวบรวมองค์ความรู้บุคคลในการทอผ้าดั้งเดิมในจังหวัดกาฬสินธุ์
- 2) เกิดผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองที่มาจากภูมิปัญญาดั้งเดิมของจังหวัดกาฬสินธุ์จำนวนไม่น้อยกว่า 30 ชิ้น
- 3) เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเผยแพร่สิ่งทอพื้นบ้านที่มีคุณค่าสู่สังคม

ตัวชี้วัดด้านปริมาณ :

1. ผู้เข้ารับบริการช่างทอฝีมือในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 54 คน
2. ผ้าทอด้วยเทคนิคดั้งเดิม (ฝ้าย มัดหมี่ แพรววาทาสินธุ์) จำนวน 51 ชิ้น

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพ : สื่อเรียนรู้กระบวนการทอด้วยเทคนิควิธีดั้งเดิม จำนวน 1 เรื่อง คือ “การทอผ้า
พื้นเมืองด้วย